19 Μαρτίου 2014

Ερμηνεία της ευχής του αγίου Εφραίμ του Σύρου «Κύριε και Δέσποτα της ζωής μου» Μέρος 3ο

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη

Νο: 846 – Η μονή Βατοπεδίου στο Άγιον Όρος 1969
Πηγή:takis.tloupas.gr

Η φιλαρχία

Τρίτο πάθος η «φιλαρχία», η φιλοπρωτία. Την ερχόμενη Κυριακή θα το ακούσουμε στο Ευαγγέλιο. Κοινή αρρώστια. Όλοι την έχουμε μέσα μας. Θέλουμε να είμαστε οι πρώτοι. Θέλουμε να είμαστε εμείς οι αποδέκτες, όχι απλώς τιμών, αλλά των καλυτέρων τιμών. Στη σύγκριση να είμαστε εμείς από τον δεύτερο πιο μπροστά και μάλιστα με σαφήνεια. Αυτό το πρόβλημα το έχουμε και μέσα στην Εκκλησία. Τόσο συχνά τσακωνόμαστε ποιός θα είναι πρώτος. Μα τι σημασία έχει αυτό; Μπορεί να είσαι ιερέας και να επιδιώκεις εσύ να διαβάσεις το πρώτο Ευαγγέλιο της Μεγάλης Πέμπτης και όχι ο συνεφημέριός σου. Μπορεί να είσαι ψάλτης και να

διεκδικείς εσύ να ψάλεις τα καλά κομμάτια και όχι ο άλλος, που μπορεί και να έχει καλύτερη φωνή η περισσότερες γνώσεις ψαλτικής. Πως μας κυβερνάει ο διάβολος! Με ανόητα πράγματα!

Βλέπετε και τους Μαθητές, ενώ ο Κύριος τους αναγγέλλει περί του πάθους Του, την ίδια ώρα, αρχίζουν οι δύο, ο Ιωάννης και ο Ιάκωβος, να ζητούν πρωτοκαθεδρίες στη Βασιλεία του Χριστού. Προσέξτε το την άλλη Κυριακή στο Ευαγγέλιο. Και το φοβερό ποιό είναι; Ότι δεν έμειναν μόνοι αυτοί οι δύο να διεκδικούν τα πρωτεία, αλλά ενοχλήθηκαν και οι υπόλοιποι και στράφηκαν εναντίον τους. Προφανώς γιατί και αυτοί ήθελαν από μέσα τους να είναι πρώτοι. Οι ήρωες αυτοί της πίστεως, αυτοί που διώχθηκαν και μετά μαρτύρησαν, αυτοί οι ίδιοι αρνήθηκαν, οι ίδιοι εγκατέλειψαν, οι ίδιοι τσακώθηκαν λίγο προ του πάθους ποιός θα είναι πρώτος. Ο Κύριος όμως τους δίνει το μάθημα τη νύχτα του Μυστικού Δείπνου λέγοντας ότι πρώτος πρέπει να είναι αυτός που επιλέγει μετά εσωτερικής ελευθερίας και ανέσεως τη θέση του τελευταίου. Τι ωραίο πράγμα! Να μπεις σε έναν χώρο που θα διαδραματιστεί μία εκπληκτική σκηνή, όπου από μέσα σου να θέλεις να βλέπεις και να ακούς. Και εκεί να σου προτείνουν να διαλέξεις όποια θέση θέλεις, ακόμη και την καλύτερη. Κι εσύ να επιλέγεις εύκολα την τελευταία. Να είσαι μέσα αλλά κρυμμένος στην άκρη. Και αυτό για να μπουν οι άλλοι πριν από εσένα, για να απολαύσουν αυτοί πιο πολύ από όσο εσύ. Για να είναι μεγαλύτερη χαρά σου από την απόλαυση της παραστάσεως η χαρά τους.

«Τη τιμή αλλήλους προηγούμενοι» (Ρωμ. 12,10), λέγει ο απόστολος Παύλος. Όχι φιλοπρωτία, όχι πρωτοκαθεδρία. Όχι αυτό το φίλαρχο φρόνημα, να είμαι ο πρώτος, αλλά να θέλω να τιμήσω τον άλλο, να θέλω να τιμηθεί ο άλλος. Να του εκχωρήσω τα δικαιώματα, να είμαι ο διακονών, να είμαι ο ευτυχισμένος έσχατος, ο ευλογημένος ουραγός, αναπαυμένος στη θέση μου, στην άκρη της ουράς. Αυτός όμως που θα είναι μέσα στην αγκαλιά, όπου όλοι οι άλλοι θα είναι καλύτεροί μου. Τι ωραίο πράγμα! Να χαίρομαι την ευλογία των δωρεών του Θεού και των αρετών των αδελφών. «Πνεύμα», λοιπόν, «φιλαρχίας»,να θέλω να υπερέχω εγώ, και φιλοπρωτίας,«μη μοι δως».

Η αργολογία

«Πνεύμα αργίας, περιεργείας, φιλαρχίας» και τέταρτον «αργολογίας». Τι θα πει αργολογία; Κουτσομπολιό. Αχρηστολογία. Υπάρχει κάτι που λέγεται περιαυτολογία· να μιλάς για τον εαυτό σου. Κακό πράγμα! Υπάρχει κάτι άλλο που λέγεται καυχησιολογία· να αρχίσεις να καυχάσαι για τον εαυτό σου. Άλλη αρρώστια! Υπάρχει άλλο ένα πάθος που λέγεται πολυλογία· να μιλάς ακατάσχετα

και ο άλλος να μην μπορεί να πάρει σειρά να πει κάτι. Και υπάρχει και αυτό που λέγεται αργολογία, το οποίο σημαίνει να λες ανοησίες η άχρηστα πράγματα. Λόγια που δεν χρειάζονται, που δεν προσφέρουν τίποτα. Συχνά ομολογούμε ότι «πήγα και σκότωσα την ώρα μου. Είπαμε και κανένα χαζό». Όχι τέτοιο πράγμα. Από το στόμα μας «λόγος αργός», δηλαδή μη ζωντανός, μη ουσιαστικός «μη εκπορευέσθω» (Εφεσ. 4,29), να μην βγαίνει, μας προτρέπει η Εκκλησία μας και οι άγιοί μας. Για φαντασθείτε πάλι τη ζωή μας να οικοδομείται πάνω σε περιεκτικούς, ουσιαστικούς λόγους. Να μην έχει, λοιπόν, ούτε το αγκάθι του άχρηστου, ανόητου λόγου, ούτε του περίεργου λόγου, ούτε του κατακριτικού λόγου, ούτε του υπεροχικού λόγου, αλλά να είναι στόμα καθαρό, λόγος παστρικός, πεντακάθαρος. «Ει τις εν λόγω ου πταίει, ούτος τέλειος ανήρ», λέει στην επιστολή του Ιακώβου (Ιακ. 3,1). Αυτός που έχει καθαρό στόμα και δεν φταίει με το στόμα του αυτός εγγίζει πλέον την κατάσταση της τελειότητος.

Καθώς, λοιπόν, ζητούμε από τον Θεό να μην επιτρέψει στην ψυχή μας την παρουσία αυτών των τεσσάρων αδυναμιών, στην ουσία, με την προσευχή αυτή, ζητούμε την υποκατάστασή τους από τέσσερις αρετές: αντί της αργίας, το φιλότιμο και τον άγιο ζήλο. Στη θέση της περιέργειας, το απερίεργον, το απερίσπαστον και τη σύνεση. Αντί της φιλαρχίας, την υποχωρητικότητα και την ευγενή συστολή . Και, τέλος, αντί της αργολογίας, τη σιωπή και τον «άλατι ηρτυμένον λόγον» (Κολ. 4,6).

Ο όσιος, όμως, Εφραίμ στην περίφημη προσευχή του δεν ζητάει μόνον την απαλλαγή από τα τέσσερα μεγάλα πάθη που προαναφέραμε, αλλά ζητάει από τον Κύριο και το δώρο τεσσάρων μεγάλων αρετών: «Πνεύμα σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, υπομονής και αγάπης». Τέσσερις εκπληκτικές αρετές!

Πηγή: users.uoa.gr